SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2028

av Sofia Skönnbrink och Peter Söderström (båda S)

Ett långsiktigt stöd till enskilda vägar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur det statliga stödet till enskild väghållning kan utvecklas för att bättre möta kostnadsutvecklingen och stärka vägföreningarnas långsiktiga ekonomiska förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För många människor som bor och verkar på landsbygden är de enskilda vägarna en självklar och helt avgörande del av vardagen. De gör det möjligt att ta sig till jobb, skola och samhällsservice och är en förutsättning för att jord- och skogsbruk, företag och besöksnäring ska fungera. De är också viktiga för att exempelvis hemtjänst, räddningstjänst och skolskjuts ska kunna ta sig fram.

Enskilda vägar utgör en stor del av det svenska vägnätet och förvaltas ofta av vägföreningar och samfälligheter. Det handlar vanligtvis om ideellt engagerade människor som tar ett stort ansvar för att vägarna ska vara framkomliga och säkra. Ett arbete som inte bara kommer de boende till nytta, utan också samhället i stort.

Samtidigt har kostnaderna för att sköta och underhålla vägarna ökat. Högre priser på bland annat bränsle, grus och maskintjänster innebär stora påfrestningar på många föreningars ekonomi. Det gör det svårare att planera långsiktigt och genomföra de

underhållsåtgärder och investeringar som behövs. Klimatförändringarna innebär dessutom nya utmaningar. Kraftiga skyfall, mildare vintrar och återkommande perioder med tjällossning ökar slitaget och risken för skador på vägarna. För många vägföreningar innebär det ytterligare kostnader och ett växande behov av underhåll.

Under 2026 har nya regler för statsbidrag till enskilda vägar införts och Trafikverket har justerat beräkningsgrunderna för bidragen. Det är positivt att schablonbeloppen har anpassats för att bättre spegla kostnaderna. Samtidigt behöver stödet vara långsiktigt och ge föreningarna rimliga möjligheter att möta både dagens kostnader och framtidens underhållsbehov.

När pengarna inte räcker till tvingas föreningarna antingen skjuta upp nödvändigt underhåll eller höja avgifterna för sina medlemmar. Att människor väljer att bosätta sig på landsbygden ska inte innebära att de får bära en orimligt stor del av kostnaderna för en infrastruktur som också är viktig för samhället i stort. Därför behöver det statliga stödet till enskild väghållning fortsätta att utvecklas, med hänsyn till kostnadsutvecklingen, de ökande underhållsbehoven och de olika förutsättningar som finns runt om i landet.

Fungerande vägar är en grundläggande förutsättning för en levande landsbygd. Därför behöver vi ge vägföreningarna bättre möjligheter att sköta och underhålla sina vägar, så att människor och företag kan fortsätta bo och verka i hela Sverige.

Sofia Skönnbrink (S)

Peter Söderström (S)